

V mluvené francouzštině, kde se místo jednoduchého perfekta užívá perfekta složeného, je tento protiklad tří časů zjednodušen na protiklad časů dvou – imperfekta a složeného perfekta:

Il hésitait, puis, il s'est écrié: *Váhal, a potom zvolal: „Už jsem čekal dost dlouho!“ (Už jsem se dost načekal!)*
«J'ai déjà assez attendu!»

Pozn. Imperfektum obvykle odpovídá českému minulému času vyjádřenému slovesem nedokonavým (**il écrivait psal**), obě perfekta odpovídají českému slovesu dokonavému (**il écrivit, il a écrit napsal**). Pozor však, je-li trvání děje ohraničeno či vymezeno. V takovém případě nelze imperfekta užít: **Toute la soirée, il a écrit la lettre. Cely večer psal ten dopis. Il habita dans cette maison pendant vingt ans. Žil v tomto domě dvacet let.**

263 DVOJITĚ SLOŽENÉ ČASY

Tak jako se hovorově užívá místo jednoduchého perfekta (**il trouva**) perfekta složeného (**il a trouvé**), tak místo **passé antérieur (il eut trouvé)** je možno užít dvojité složeného perfekta – tzv. **passé surcomposé (il a eu trouvé)**, zejména jde-li o vyjádření minulého dokonavého děje nebo děje, který předcházela bezprostředně před jiným dějem minulým. Pomocné sloveso je zde v perfektu složeném:

Aussitôt que nos amis ont eu reçu notre lettre, ils ont répondu. *Hned jak naši přátelé od nás dostali dopis, odpověděli.*
Quand Henri a été rentré, on lui a annoncé la nouvelle. *Když se Jindřich vrátil, oznámili mu tu zprávu.*
Son collègue a eu vite trouvé la solution du problème. *Jeho kolega rychle přišel na to, jak ten problém vyřešit.*

Pozn. Vzácně se lze setkat i s jinými dvojitě složenými časy, např. s předminulým časem (**plus-que-parfait surcomposé: il avait eu trouvé**) a s časem předbudoucím (**futur antérieur surcomposé: il aura eu trouvé**). Také v rámci podmiňovacího způsobu existuje minulý čas dvojitě složený (**conditionnel passé surcomposé: il aurait eu trouvé**).

264 BUDOUCÍ ČAS

Vyjadřuje

1. děj budoucí vzhledem k přítomnosti:
Georges viendra vous voir demain. *Jiří vás zítra navštíví. (... přijde se na vás podívat.)*

2. rozkaz:

Vous referez tout cela. *Tohle všechno předěláte.*
3. někdy tzv. futurum historické, tj. děj, který následoval po jiném minulém ději:
André a quitté la maison en 1945; il ne reviendra que cinq ans après. *Ondřej odešel z domu v r. 1945; vrátil se až po pěti letech.*

Pozn. 3. osoba u sloves **avoir a être** může v budoucím čase vyjadřovat pravděpodobnost nebo předpoklad: **Jeanne aura du travail, c'est pourquoi elle ne vient pas. Elle sera encore dans son bureau. Jana má asi práci, a proto nejde. Zřejmě je ještě v kanceláři. (Asi bude ...)**

K vyjádření budoucnosti se v hovorové francouzštině stále častěji užívá opisu se slovesem **aller**, i když jde o budoucnost vzdálenější:

Antoine et Nicole vont se marier l'année prochaine. *Antonín a Nikola se budou napřesrok brát.*

265 PŘEDBUDOUCÍ ČAS

Vyjadřuje

1. děj, který skončí dříve, než nastane jiný budoucí děj; klade se nejčastěji ve vedlejší větě po spojkách a spojkových souslovích **quand, lorsque, dès que, aussitôt que, après que (obdobně jako pro minulost **passé antérieur**):**
Quand Pierre aura passé son examen, il partira en vacances. *Až udělá Petr zkoušku, pojedete na prázdniny.*
2. děj, který bude ukončen v určitém okamžiku:
A six heures du soir, tout le monde sera rentré. *V šest (hodin) večer budou všichni zpátky (doma).*
3. pravděpodobný děj ukončený v minulosti:
Ils se seront trompés. *Asi se zmýlili.*

Pozn. 1. Srovnajte: **Il sera au bureau. Asi je v kanceláři. (Bude asi ...) Il aura été au bureau. Asi byl v kanceláři.**

2. Zajímavé je užití předbudoucím času k vyjádření děje, k jehož uskutečnění může dojít před jiným dějem budoucím závislým na podmínce: **« Si je ne reviens pas de la périlleuse [pərijö:z] journée qui se prépare, sache que ma dernière pensée aura été pour toi. »** (H. Troyat) *Nevrátím-li se po tomto blížícím se dni plném nebezpečí, věz, že moje poslední myšlenka patřila (bude patřit) tobě.*